

Nuo krepšinio iki sutartinių Akropolio papėdėje – lietuviškas savaitgalis Atėnuose

Kas bendro tarp krepšinio kamuolio, šešių metrų ilgio Lietuvos trispalvės, lietuviškų sutartinių ir Radvilos Našlaitėlio kelionės? Visa tai tilpo į vieną savaitgalį. Lapkričio 7–8 d. Atėnuose vyko devintasis Graikijos ir Kipro lietuvių sąskrydis, kurį surengė Graikijos lietuvių bendruomenė. Lietuviai su šeimomis atvyko iš Atėnų, Salonikų, Patrų, Ksilokastro, Kretos ir Evijos salų bei Kipro. Vieni atvažiavo susitikti su senais bičiuliais, kiti – pirmą kartą susipažinti su bendruomene. Organizatorių teigimu, šiemet sąskrydis išsiskyrė dalyvių gausa ir jų geografija, o pirmą kartą atvykusiųjų buvo ypač daug.

Graikijos lietuvių bendruomenės informacija

Sporto šventė visai šeimai

Sporto centre „The Sparks“ susirinkusius dalyvius ir jų šeimas pasveikino Graikijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Viktorija Gribinaitė-Naki. Ji džiaugėsi, kad sąskrydis subūrė ir senus bičiulius, ir pirmą kartą atvykusias šeimas. Per atidarymą dalyviai išskleidė šešių metrų ilgio Lietuvos trispalvę ir kartu sugiedojo „Tautišką giesmę“. Nuskambėjo ir sveikinimai šimtmetį mininčiam prezidentui Valdui Adamkui. Bendruomenė dėkojo jam už darbus Lietuvai ir linkėjo sveikatos.

Šiemet sąskrydyje buvo ypač daug naujų veidų. Kelios šeimos pasakojo, kad, tėčiams graikams išgirdus apie sporto šventę, būtent jie pirmieji pasiūlė joje dalyvauti. Aikštelėse vertėjų neprireikė – vaikai ir suaugusieji žaidė krepšinį, futbolą, tinklinį, padelį ir petankę. Kol vieni varžėsi, kiti mezgė pažintis, o mažieji džiaugėsi žaidimais, batutais ir naujais draugais.

Sutartinės Akropolio papėdėje

Antrąją sąskrydžio dieną Akropolio papėdėje įsikūręs istorinis Jonijos centro pastatas prisipildė muzikos ir pokalbių. Prie kavos puodelio Lietuvos ambasadorius Graikijoje Andrius Kalindra su dalyviais kalbėjosi apie ambasados veiklą, aktualijas ir Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai 2027 m. bei atsakė į jų klausimus. Tuo metu mažieji su Rūta Paulionyte-Ahmed leidosi į lietuvių mitinių būtybių pasaulį.

Lietuvišką daugiabalsio giedojimo tradiciją pristatė Vilniaus sutartinių giedotojų grupės „Ūtara“ vadovė Lilija Milašienė ir jos Graikijoje suburta sutartinių giedotojų grupė „Už jūrių marių“. Susipažinti su sutartinėmis ir patiems jas išbandyti buvo kviečiami visi – lietuviai, jų šeimų nariai ir draugai.

Susikibę rankomis drauge giedojo ir tie, kuriems sutartinės buvo pažįstamos nuo vaikystės, ir tie, kurie jas išgirdo pirmą kartą. Dalyviai šį bendrą giedojimą prisiminė kaip vieną įsimintiniausių sąskrydžio akimirkų. Jie pasakojo, kad tuomet pajuto, kiek daug juos sieja.

Kol suaugusieji giedojo sutartines, vaikai dalyvavo Kretoje gyvenančios lietuvės, „EA ceramic studio“ kūrėjos Emos Ramanskaitės molio dirbtuvėse. Padedami Lietuvos ambasadoriaus žmonos ir kitų savanorių, jie kūrė lietuviškais motyvais puoštus molio žaisliukus.

Radvilos Našlaitėlio kelionė dviem kalbomis

Kultūrinę programą užbaigė lietuvių arfininkės Ievos Baublytės ir graikų senosios muzikos ansamblio „Ex Silentio“ parengtas muzikinis pasakojimas „Užburianti Radvilos Našlaitėlio kelionė“. Jis kvietė sekti Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio 1582–1584 m. kelionės į Šventąją Žemę maršrutu. Keliautojo patirtys atgijo skambant renesansinei Venecijos šokių muzikai, Kipro ir Kretos dainoms bei Artimųjų Rytų melodijoms.

Ievai Baublytei negalėjus atvykti, sąskrydžiui pritaikytą programos versiją atliko „Ex Silentio“ muzikantai Irini Bilini Moraiti ir Dimitris Kountouras. Rūta Paulionytė-Ahmed tekstą skaitė lietuvių ir graikų kalbomis. Rengiant šią versiją talkino Lilija Milašienė ir Juozas Milašius. Jų atliekamos lietuvių liaudies dainos skambėjo pasakojimo herojui grįžtant į Lietuvą. Prieš kelis šimtmečius vykusi kelionė susišaukė su šiandienos lietuvių gyvenimu tarp skirtingų šalių ir kultūrų. Kai kuriuos klausytojus pasakojimas sujaudino iki ašarų.

Bendrystė, kuri tęsiasi

Per dvi sąskrydžio dienas vieni atnaujino senas pažintis, kiti bendruomenėje rado naujų bičiulių. Organizatoriams šis savaitgalis priminė, kaip svarbu rengti susitikimus, kuriuose vietos rastų visa šeima, o ryšys su lietuvių kalba ir kultūra stiprėtų per bendrą patirtį.

Prie būsimų bendruomenės veiklų prisidėjo ir patys sąskrydžio dalyviai, pirkdami loterijos bilietus. Tarp prizų buvo lietuvių autorių knygų, rankdarbių, lietuviškos atributikos ir namuose pagamintų produktų. Prizų skyrė ir Lietuvos Respublikos ambasada Graikijoje. Pagrindinis prizas buvo vakarienė su Lietuvos ambasadoriumi Graikijoje Andriumi Kalindra.

Graikijos lietuvių bendruomenė dėkoja dalyviams, savanoriams, veiklų vedėjams, atlikėjams ir loterijos prizų dovanotojams. Už paramą sporto šventei dėkojama Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai bei „The Sparks“, už paramą kultūrinei programai – Lietuvos Respublikos ambasadai Graikijoje ir Globalios Lietuvos departamentui. Taip pat dėkojama sąskrydžio rėmėjui „Oversite“ ir kūrybinei lituanistinei mokyklai „Giliukai“ už bendradarbiavimą.

2027-ieji Graikijos lietuvių bendruomenei bus dviejų sukakčių metai. Bendruomenė minės savo veiklos 25-metį ir pakvies į jubiliejinį, dešimtąjį Graikijos ir Kipro lietuvių sąskrydį. Per ketvirtį amžiaus bendruomenėje užaugo nauja karta, kuriai Lietuva yra ir šeimos istorijos, ir kasdienio gyvenimo dalis.